

Til Globaliseringsrådet.

I forbindelse med de spørgsmål som Globaliseringsrådet drøfter – Hvordan far vi verdens bedste folkeskole og læreruddannelse? – ønsker vi fra Seminariernes Hjemkundskabslærerforening at sætte fokus på tåget hjemkundskab. Faget har siden 1976 tilhørt den praktisk musisk flaggruppe, hvilket vi mener er en fejlplacering, da det vil være mere naturligt i den naturvidenskabelige faggruppe. Vi vil gerne tydeliggøre vor opfattelse af, at **hjemkundskab fortsat bør udgøre et selvstændigt fag** på linie med idræt, historie, biologi, geografi, fysik kemi og natur teknik i forhold til lærerseminariernes og folkeskolens fagrække.

Indholdet i Folkeskolens formålsparagraf opfyldes til fulde i faget hjemkundskab. Undervisningen i hjemkundskab såvel i seminariregi som i folkeskolen er baseret på et helhedssyn på kostområdet. Faget rummer såvel det naturvidenskabelige, som det samfunds- og humanvidenskabelige område. Det afspejles i undervisningen gennem en sammenkædning af praksis og teori, gennem anvendt naturfag, der stiler mod at erhverve sig kompetencer til selv at kunne forstå sammenhænge, forholde sig og handle ansvarligt i forhold til natur, kultur og samfund med henblik på sundhed for den enkelte og for andre. Alle indholdsdimensioner og arbejds måder berettiger faget i såvel en faglig som en almindende sammenhæng og giver det en særlig værdi for den alsidige personlige udvikling, for lærerprofessionen – og for folkeskolen.

I forlængelse af Pisa-undersøgelsen er der peget på de særlige danske egenskaber, der handler om livsfærdigheder. Den pædagogiske indsats har her indenfor som mål at forberede danske elever til at møde livets udfordringer i et hastigt ændrende samfund, leve et udbytterigt liv nu og i fremtiden og klare sig effektivt og med tillid i et hurtigt skiftende og fleksibelt uddannelses- og arbejdsmarked. For at kunne møde disse udfordringer skal eleverne erhverve livsfærdigheder og kompetencer indenfor fx områderne kommunikation, brug af tal, problemløsning, samarbejde med andre samt udvikle personlige egenskaber, (Egelund (1999): Livsfærdigheder – Cross curricular Competencies). Alle er integrerede områder i Fælles Mål for Hjemkundskab. Faghæfte nr. 11, hvor handlekompetence er et centralt begreb i faget. Med elementer som planlægning, organisering, anvende viden og omsætte dem i handlinger, kritisk tænkning samt evaluering på et konkret område, hvor også kreativitet som en vigtig bestanddel indgår, kan medvirke til at eleverne formår at drage konklusioner, som fører imod fremtidige opgaver der tilgodeser lærings-, menings-, relations- og forandringskompetencer.

Regeringen, Ernæringsrådet m.fl. lægger op til en forebyggelsesindsats, hvor der skal sættes ind på mange områder. Derfor bør hjemkundskab styrkes som det fag i folkeskolen, der kan bidrage til, at elevernes kompetencer på det ernæringsmæssige område udvikles. Hjemkundskab er forpligtet på det brede sundhedsbegreb (WHO, uddybet i Faghæfte nr. 21), som medtænker levevilkår og livsstil i sundhedsopfattelsen både hvad angår sund kost, men også hvad angår mad- og måltidsfrembringelse set i æstetisk, etisk og resurse- og miljøperspektiv. Hjemkundskabsfagets livsnære indhold bidrager sammen med virksomhedsformerne: Håndværksmæssig, analytisk, eksperimentel, videnskabelig, skabende/udtryksmæssig, kommunikativ og oplevelsesmæssig virksomhed endvidere til at fremme en interkulturel forståelse og integration af tosprogede elever.

Seminariernes Hjemkundskabslærerforening.

På læreruddannelsesniveau foreslår vi et obligatorisk sundhedskursus med udgangspunkt i det brede sundhedsbegreb, så alle kommende lærer har et fundament af viden og kompetencer til at forstå en forebyggelse i folkeskolen, således at §7 faget sundhed og seksualundervisning kunne indgå i en større sammenhæng i hele skolens sundhedsundervisning. Det kunne blive en integreret del af elevernes hverdag – så handlekompetence på området kan udøves nu og i fremtiden. Derudover skal der være mulighed for at vælge hjemkundskab som et af læreruddannelsens liniefag rettet mod 5. –9. klassetrin i folkeskolen i lighed med den praksis man har i de øvrige nordiske lande.

Vi finder det væsentligt, at skolens hjemkundskabsundervisning med et selvstændigt og passende timetal på mellemtrinnet og i overbygningen fortsat skal støtte elevernes udvikling, således de kan fortage kvalificerede valg og blive i stand til at mestre eget liv. Men god undervisning kræver kvalificerede lærere. Det fordrer kvalitet i læreruddannelsen også i fremtiden.

Med venlig hilsen

Kirsten Jensen
Sennarielektor ved CVU Jelling.
kirsten.jensen@cvujelling.dk

Formand for Seminariernes Hjemkundskabslærerforening.